

Speech 10 jaar SAMV

Beste vrienden en bevriende organisaties,
Dames en sporadische heer,

In het licht van de eeuwigheid is 10 jaar SAMV een kleine voetnoot. Maar we hoeven allemaal maar een blik in de spiegel te werpen, om met zekerheid vast te stellen dat tien jaar tijd niet onopgemerkt voorbij kan gegaan. Zo ook bij SAMV. Tien jaar is een hele tijd, een decennium! En er kan heel wat in gebeuren. Na die tien jaar ziet niet alleen SAMV maar ook de wereld er helemaal anders uit. Op deze heuglijke feesteditie nemen we daarom graag de tijd om met jullie even stil te staan bij het afgelopen decennium.

Elke verjaardagsviering staat natuurlijk in het teken van dankbaarheid voor de geboorte. Ook voor SAMV verliep die niet zonder slag of stoot. Er ging een lange zwangerschap aan vooraf.

Dertig jaar geleden al werden de kiemen gezaaid voor de eerste organisatievorm van vrouwen uit etnische minderheden. Begin jaren 80 evolueerde het toenmalige 'vreemdelingenbeleid' van een louter tewerkstellingsbeleid, gericht op de mannelijke arbeidsmigranten, naar een integratiebeleid. Daarin kwam er ruimte en aandacht voor welzijn, gezondheid en huisvesting. Stilaan kwamen zo ook de vrouwen in the picture. In die jaren ontstonden de allereerste lokale migrantenvrouwengroepen. Meestal ingebed in Belgische verenigingen en instellingen, zoals het buurtwerk, 'Vlaamse' vrouwengroepen, wijkgezondheidscentra ... Hun werkingen werden gedragen door Vlaamse beroepskrachten en vrijwilligsters. Ze bereikten de eerste generatie vrouwen die in het kader van volgmigratie naar België kwamen. Geleidelijk ontstonden ook meisjeswerkingen in hun kielzog. Ontmoeting en solidariteit tussen vrouwen stond er centraal. Koken, volksdans en handwerken waren veel voorkomende activiteiten. Soms werd hier en daar gealfabetiseerd en Nederlands geleerd.

Eind jaren 80 kregen migrantenvrouwen een duidelijke rol toebedeeld in de nota's van het Koninklijk Commissariaat voor het migrantenbeleid. Is het omdat de eerste staatssecretaris voor het migrantenbeleid Paula D'hondt was? Eén van de weinige vrouwen in de toenmalige vaderlandse politiek? Feit is dat vanuit het Koninklijk Commissariaat in 1991 een eerste keer een Nationaal Forum van Migrantenvrouwen werd georganiseerd. Individuele migrantenvrouwen brachten er persoonlijke getuigenissen uit. Maar de strijdpunten werden naar voor geschoven door de Vlaamse vrouwenbeweging. Een belangrijk beleidsadvies ging bijvoorbeeld over verder studeren en niet alleen in 'vrouwelijke' studierichtingen. Daarnaast werd er in die tijd gewezen op het belang van het behoud van een eigen taal en identiteit. Een jaar later kwam er een vervolg waarop ook de allochtone vrouwenverenigingen werden uitgenodigd. Daar kwam ook de sociaal-economische dimensie aan bod.

Onder impuls van Paula Dhondt bouwden in de jaren negentig verschillende lokale integratiecentra een eigen deelwerking naar vrouwen verder uit. Maar ook hier bleef de regie in handen van de beroepskrachten uit de sector en lag ze niet bij de deelnemers. Met het minderheden decreet van 1998 verdween echter de specifieke focus op allochtone vrouwen uit het minderhedenbeleid. Wel kregen halverwege de jaren negentig de zelforganisaties voor het eerst structurele financiële ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap. De landelijke federaties die heruit groeiden, werden echter vooral gedomineerd door mannen.

De periode 1998-2000 was bijgevolg een belangrijk scharniermoment. In oktober 1998 werd in het Vlaams Parlement een migrantenvrouwenforum gehouden. Daarmee erkende de

toenmalige minister van Gelijke Kansen Brigitte Grouwels, de rechtstreeks betrokkenen als essentiële partner bij het uittekenen van het beleid. Dit vrouwenforum werd georganiseerd vanuit het ICCM, het intercultureel centrum voor migranten. Beide toonden het belang aan van het vrouwenverenigingsleven als hefboom tot emancipatie. Onder leiding van Malika Abbad, nam het ICCM vervolgens het initiatief voor een actieonderzoek. Onderzoekster Judith Perneel luisterde naar de noden en behoeften die leefden bij de meisjeswerkingen en vrouwenverenigingen. Naast een duidelijke vraag naar financiële en logistieke ondersteuning, bleek er ook nood aan meer inhoudelijke input en aan netwerking met andere allochtone vrouwenverenigingen. Vanuit deze bevindingen is de idee gegroeid om een steunpunt op te richten ter ondersteuning van deze vrouwenverenigingen.

Anno 2000 bracht zo uiteindelijk de geboorte van het Steunpunt als zelfstandige vzw. Het kind kreeg de naam Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen mee. Onder het ministerschap van Mieke Vogels werd SAMV in 2002 door Gelijke Kansen Vlaanderen erkend als nominatimorganisatie. Na dertig jaar allochtone vrouwenwerkingen, na veel goede bedoelingen maar soms erg paternalistische uitwerkingen, kreeg Vlaanderen eindelijk een allochtone vrouwenorganisatie op niveau van de Vlaamse Gemeenschap.

De allereerste missie van het Steunpunt kwam rechtstreeks voort uit de bevindingen van het actieonderzoek: het emancipatie- en participatieproces van allochtone meisjes en vrouwen onderbouwen. Enerzijds door in te spelen op hun specifieke noden en behoeften (met bijzondere aandacht voor de meisjes- en vrouwenverenigingen). Anderzijds door deze groep zichtbaar te maken in de multiculturele samenleving. Men stelde immers vast dat noch de witte reguliere vrouwenbeweging, noch de mannenbastions van de landelijke migrantenfederaties tegemoet kwamen aan de specifieke noden van allochtone meisjes en vrouwengroepen. Van bij haar ontstaan wees SAMV op de dubbele discriminatie die meisjes en vrouwen van allochtone 'origine' te beurt valt. De reguliere vrouwenorganisaties focusten te éenzijdig op gender, het allochtone middenveld zag enkel etniciteit als achterstellingsmechanisme. Het Steunpunt (SAMV) benadrukt van in het begin dat bij de emancipatie van allochtone meisjes en vrouwen, gender en etniciteit niet van elkaar kunnen worden losgekoppeld. Het pleidooi voor een gender én etniciteitsgerichte aanpak maakt SAMV van in het begin uniek.

In die eerste jaren werd bijgevolg veel aandacht besteed aan ondersteuning en netwerking. Jaarlijks vonden er ontmoetingsdagen plaats voor vrouwen van diverse origine. Die boden een mix aan workshops, ludieke acties, ontspanningsactiviteiten en inhoudelijke debatten.

Ook maakte SAMV van in het begin werk van empowerment. Er kwamen wegwijzers om nieuwkomersvrouwen te informeren over hun rechten en mogelijkheden in deze samenleving, brochures rond de rechten bij huwelijk en echtscheiding voor de combinatie van familierecht in België en Turkije of België en Marokko. SAMV dweilde de markten af om de wijzigingen aan de Moudawana bekend te maken bij de vrouwen die er belang bij hadden. We schreven brochures rond buitenshuis werken om vrouwen te empoweren tot goed geïnformeerde en weloverwogen keuzes. Want emancipatie betekent voor SAMV in de eerste plaats het verruimen van keuzemogelijkheden.

In de pioniersjaren kroop er bovendien veel tijd in het onderstrepen van de diversiteit in emancipatietrajecten. Verschillende projecten waren erop gericht om allochtone vrouwen positief in beeld te brengen, positieve rolmodellen aan te reiken die tegelijkertijd bij de witte

vrouwenorganisaties inzicht en ruimte moesten creëren voor alternatieve emancipatietrajecten.

Identiteit werd daarbij niet ingevuld vanuit een eng genderperspectief. In verschillende projecten bepleitte SAMV steeds ook een positieve waardering van belangrijke aspecten als etniciteit, religie en cultuur in dat identiteitsproces.

Sinds 2004 werd SAMV ook erkend als participatie-, informatie- en communicatievereniging door de Afdeling Jeugd. De uitbouw van een jeugdwerking bracht bovendien ook een vernieuwing in de strategieën. Het jeugdluik van SAMV maakte dat de organisatie actief op zoek ging naar nieuwe vormen van educatief materiaal. De methodiekendagen speelden in op de nood in de jeugdsector aan handvaten om met allochtone jongeren aan de slag te gaan op een manier die aansluit bij hun leefwereld.

SAMV ontwikkelde educatieve spelen rond seksualiteit en relatievorming, rond rolpatronen. Via het jaarthema cultuurparticipatie in de jeugdwerking experimenteerde SAMV met modeprojecten, met kortfilmpjes en theaterprojecten. Straks krijgen jullie trouwens nog zo een mooi voorbeeld van theater als geslaagd empowerend instrument te zien. De theateervoorstelling 'Onderhuids' was de allereerste SAMV-theateervoorstelling waarbij vrouwen via vertelsessies vertrekken van uit concrete levensverhalen waarin taboethema's zoals seksualiteit, gedwongen huwelijken, echtscheiding en maagdenvlies met een knipoog worden gebracht. En zo bespreekbaar gemaakt.

Op die manier groeide binnen SAMV stilaan een nieuwe strategie en een nieuwe doelstelling: het zgn. interne debat. Terwijl SAMV de eerste vijf jaar vooral aan individuele empowerment van allochtone vrouwen werkte via diverse methodieken, vormingen, ... ontwikkelde SAMV vanaf 2006 een nieuw spoor. Want als het gaat over heikele genderkwesties, 'taboethema's' of tradities die de individuele emancipatie belemmeren of bemoeilijken, zijn het individuele en het gemeenschapsniveau onlosmakelijk verbonden. In je eentje kan je immers moeilijk bepaalde taboes doorbreken, zolang daarvoor geen draagvlak is binnen de gemeenschap. Met het intern debat wilde SAMV aan een draagvlak werken en ruimte creëren voor uiteenlopende meningen en oplossingen. We schuiven daarom nooit één oplossing/model naar voor. Wel willen we mensen stimuleren om zelfstandig te denken, kritisch te durven zijn naar bepaalde gangbare meningen/overtuigingen in de eigen gemeenschap en eigen keuzes te maken.

We zijn ervan overtuigd dat empowerment van individuele meisjes en vrouwen samen moet gaan met het verruimen van de keuzemogelijkheden binnen de eigen gemeenschappen. Het eerste thema dat door de achterban van het SAMV werd gekozen om het interne debat aan te gaan was het thema rolpatronen binnen het gezin. SAMV ontwikkelde daarom het koppel Leila & Ali. Ten huize van Leila & Ali loopt niet altijd alles even gesmeerd. De twee kibbelen weleens over de verdeling van huishoudelijke taken. Met ludieke cartoons, een gezinsdag in moskeeën, een website, een tournee met stand-upcomedians en educatief materiaal naar jongeren en ouders.

Het interne debat werd later als spoor ook bewandeld om andere moeilijke thema's bespreekbaar te maken, zoals partnerkeuze. Er werd reeds discussiemateriaal ontwikkeld rond huwelijksmigratie, maar ook andere relatievormingen komen binnenkort aan bod: interculturele en interreligieuze relaties, voorhuwelijkse relaties en holebirelaties.

Met het interne debat ontdekte SAMV dus een nieuwe doelstelling, omarmde SAMV een nieuwe strategie én kregen we er een doelgroep bij. Met het ouder worden, ontdekte SAMV de jongens en de mannen. We erkenden dat ook mannen slachtoffer kunnen zijn van stereotype rolpatronen. We zagen in dat ook jongens mee moesten gaan in het emancipatieverhaal opdat het daadwerkelijk zou aanslaan.

SAMV maakte dus een belangrijke evolutie door. Haar eigen werking bracht nieuwe inzichten voort. Maar in die 10 jaar SAMV, bleef ook de samenleving niet stil staan. De wereld draaide door, draaide soms dol en stelde SAMV voor nieuwe uitdagingen.

SAMV werd immers geboren toen alles in de wereld nog peis en vree was – of zo leek het toch. SAMV zag het levenslicht voor 9/11. Een gebeurtenis die het maatschappelijke klimaat waarin we werkten serieus verziekte. Of misschien legde 9/11 vooral bloot hoe de fundamenteën eigenlijk lagen waarop de multiculturele samenleving was gebouwd.

Dankzij het sterke integratie- en vaak zelfs assimilatie-discours werd identiteit in het afgelopen decennium al steeds vaker scheef bekeken. In het licht van 9/11 werd de samenleving almaar wantrouwiger en zelfs ronduit vijandig ten aanzien van bepaalde identiteitsinvullingen en uitingen.

Zo schoten hoofddoekdiscussies in West-Europa plots als paddenstoelen uit de grond. Wat voorheen gezien werd als een onschuldig stukje stof, groeide in enkele jaren tijd uit tot hét symbool van de vermeende ‘clash of civilisations’. SAMV probeerde op een constructieve manier bij te dragen aan een serener debat. We ontwikkelden de brochure “De sluier opgelicht”. Een leidraad om leerkrachten en directies te helpen klasdiscussies rond de hoofddoek in positieve banen te leiden. Voor SAMV betekent dit een serene discussie mogelijk maken waarbij ieders keuzevrijheid wordt gerespecteerd en gestimuleerd door elke vorm van sociale druk– of het nu gaat om voor of tegen de hoofddoek – bestreden wordt. De brochure probeert inzicht en achtergrond te verschaffen in identiteitsontwikkeling bij (moslim-)jongeren en in de betekenis van de hoofddoek. Helaas moeten we vaststellen dat het maatschappelijk effect van deze brochure beperkt is gebleven. De afgelopen jaren is het hoofddoekverbod blijven regenen: eerst in een aantal privé bedrijven, in enkele scholen, voornamelijk van het vrije net, vervolgens in stadadministraties, om te eindigen in een veralgemeend verbod in het volledige gemeenschapsonderwijs. Ondertussen spreekt de publieke opinie vrijuit van een *hoofddoeken*verbod. Het is zelfs niet langer nodig om het discriminerende karakter ervan te verbloemen achter een verbod op religieuze symbolen of op hoofddeksels in het algemeen. Het discrimineren van vrouwen die hun islamovertuiging willen uiten, is in onze samenleving blijkbaar volstrekt aanvaardbaar geworden.

SAMV blijft zich hier uiteraard tegen verzetten. Emancipatie is voor ons keuzevrijheid. Een hoofddoekenverbod ontzegt moslimvrouwen hun keuzevrijheid. Bovendien zijn onderwijs en arbeid dé hefboomen bij uitstek tot emancipatie en volwaardige participatie van vrouwen in de samenleving. Meisjes en vrouwen de toegang tot onderwijs of tot de arbeidsmarkt door middel van een hoofddoekverbod ontzeggen, is dus allerm minst bevorderlijk voor hun emancipatietraject. Integendeel, het fnuikt hun ontwikkelings- en emancipatiekansen.

Als 9/11 één ding heeft duidelijk gemaakt, dan is het wel dat de actuele discussies over de positie van allochtone vrouwen onlosmakelijk is verbonden met islamofobie en racisme. Als er één voordeel is aan heel deze verziekte situatie, dan is het wel dat ze de noodzaak en uitgangspunten van het kruispuntdenken rond gender en etniciteit op scherp stelt. SAMV gaat

er net als in het intersectionalisme van uit dat gender en etniciteit onmogelijk los van elkaar kunnen worden gezien. Gender en etniciteit werken op elkaar in. Elke vorm van seksisme is verstrengeld met etniciteitsverhoudingen. Net als elke vorm van racisme gegenderd is. Allochtone vrouwen worden bijvoorbeeld vaak gereduceerd tot exotische lustobjecten en stoeipoezen. Of integendeel worden ze gereduceerd tot slachtoffers van hun onderdrukkende barbaarse (moslim-)mannen en vaders.

De these van de 'clash of civilisations' die sinds 9/11 opgang maakt, gaat er ongegeneerd van uit dat vrouwenemancipatie (of bijvoorbeeld holebi-rechten) in het Westen een verworvenheid zijn, terwijl de 'andere', de 'islam' in dit geval, incompatibel zou zijn met gelijke rechten voor vrouwen of met non-discriminatie van homo's. De islam wordt dus gezien als een bedreiging voor de vrouwvriendelijke en vrije westerse cultuur. Ter bescherming tegen islamisering, wordt het hoofddoekverbod dan voorgesteld als het minste van alle kwaad. Natuurlijk zijn beide voorstellingen volstrekt oncorrect, zowel die van de autochtone Westerse cultuur als die van de islamitische minderheidscultuur. Ook in het vrouwvriendelijke Westen zijn vrouwen nog steeds slachtoffer van de loonkloof, van dubbele (of driedubbele) dagtaken, van seksistische reclames en anorexia bevorderende schoonheidsidealen. Terwijl de islam helemaal niet vrouwvriendelijk is of hoeft te zijn en er een groeiende feministische stroming van vrouwen bestaat die zich op de Koran beroepen om gelijke rechten op te eisen.

9/11 toont aan dat ook etniciteit een constructie is en een maatschappelijk ordeningsprincipe is, net zoals gender. De maatschappelijk verschillende positie van mannen en vrouwen valt niet te herleiden tot biologische geslachtskenmerken. Gender gaat net om beelden van mannelijkheid en vrouwelijkheid die worden geconstrueerd door opvoeding, onderwijs en media. Op dezelfde manier valt etniciteit evenmin te herleiden tot een verschil in huidskleur of cultuur. Etniciteit is net zo goed een constructie van de "ander" via beeldvorming, media, onderwijs enzovoorts. En die constructie heeft net als bij gender alles te maken met machtsverhoudingen. De dominante partij heeft er baat bij om de ander voor te stellen als onbeschaafd en onderontwikkeld. Net zoals de dominante sekse er baat bij heeft om vrouwen voor te stellen als hysterische, irrationele wezens. Dat maakt het gemakkelijker om die andere te weren uit belangrijke sleutelposities in arbeidsmarkt en samenleving.

SAMV verzet zich tegen racisme, tegen seksisme én tegen hun onheilzame wisselwerking en samenspel. We doen dat door vooroordelen over islam te ontcrachten met brochures zoals 'de sluier opgelicht'. We doen dat eveneens door onze participatie in BOEH, het platform baas over eigen hoofd. We doen dat ook verder ook door acties zoals de congressen Jongeren, Islam en Gender. Daarmee willen we jongeren kennis laten maken met moslimfeministische Koraninterpretaties en het overtrokken beeld dat er in onze samenleving bestaat rond de islam corrigeren. Tegelijkertijd willen we moslimjongeren versterken in een positief identiteitsproces. Dat is nodig in een samenleving die vaak ronduit vijandig staat tegenover de moslimminderheid.

De veranderingen van de afgelopen 10 jaar in onze samenleving, tonen meer dan ooit aan dat een organisatie als SAMV nog nodig is. Niet omdat we niets hebben bereikt. Wel omdat de uitdagingen steeds groter zijn geworden. En omdat we worden geconfronteerd met een steeds grotere polarisering tussen wij en zij, tussen autochtoon en allochtoon. Bovendien is SAMV meer dan ooit nodig omdat de clash of civilisations meer dan ooit vrouwen en hun rechten tot inzet van de strijd probeert te verheffen. SAMV verzet zich tegen het misbruik dat er wordt gemaakt van feminisme om andere, in dit geval etnisch-culturele minderheden te

stigmatiseren. SAMV verzet zich tegen de voorstelling dat feminisme een gepatenteerde westerse uitvinding zou zijn. Omdat we beter weten. Want voor SAMV is het onmogelijk om de emancipatie van vrouwen uit etnische minderheden los te koppelen van de emancipatiestrijd als lid van de etnische minderheid waartoe ze behoren. SAMV gaat voor beide. Tegelijkertijd.

SAMV verzet zich om nog een andere reden tegen racisme. Net als bij gender zorgt etniciteit als constructie voor veralgemeningen. Het beeld dat de dominante groep van de 'ander' schetst, laat geen ruimte meer voor nuance en diversiteit. Dé allochtoon is moslim. En alle moslims zijn homofob, vrouwonvriendelijk en zo verder. Heel wat mensen uit de SAMV-achterban hebben op tien jaar tijd ondertussen een hekel gekregen aan de term allochtoon. En terecht. Want allochtoon is een containerbegrip geworden voor al wat negatief is. Eens het etiket allochtoon aan je kleeft, wordt het bijna onmogelijk om nog op een positieve manier je eigen identiteit vorm te geven. Het laat bovendien geen enkele ruimte voor meervoudige identiteiten. Je bent of allochtoon of autochtoon.

SAMV wil af van het idee dat ze er als organisatie enkel is voor dé allochtone vrouw die moslim is en van Turkse of Marokkaanse afkomst. SAMV is er voor vrouwen van alle etnische origines. Sinds enkele jaren heeft SAMV er ook bewust voor gekozen om de onderlinge diversiteit tussen vrouwen uit etnische minderheden positief te waarderen. Want als we actief pluralisme eisen in onderwijs en op de arbeidsmarkt, vinden we dat we zelf ook werk moeten maken van respect voor de onderlinge verschillen. Bovendien willen we ook actief werk maken van meer ruimte voor diversiteit binnen etnische minderheden. We willen verschillende opvattingen zichtbaar en bespreekbaar maken en zo een draagvlak creëren voor uiteenlopende meningen en opvattingen. Het benoemen en waarderen van de onderlinge diversiteit binnen de etnische minderheden, kan alleen maar bijdragen tot een ontkrachting van het negatieve en overtrokken beeld dat de meerderheid van ons heeft.

Kruispuntdenken gaat er immers van uit dat elke mens gesitueerd is op een kruispunt tussen verschillende machtsassen: niet alleen gender en etniciteit, maar ook klasse, leeftijd, geaardheid etc. Als we de strijd willen aangaan tegen meervoudige discriminaties dan moeten we ook solidariteit kunnen opbrengen met alle gediscrimineerde minderheden.

In tien jaar tijd is SAMV dus heel wat veranderd. En niet alleen SAMV maar de ganse samenleving met ons (of tegen ons). Door al die interne en externe evoluties, kampen we ondertussen met een naam die niet langer onze lading dekt. Een anachronisme dat ons steeds meer parten speelt. Het Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen is passé.

Wat met de meisjes en vrouwen in onze naam?

We werken nog steeds aan de emancipatie en participatie van meisjes en vrouwen, maar we vertrekken daarbij steeds meer vanuit een genderperspectief. Met haar intern debat is SAMV zich de laatste jaren actiever gaan richten op de mannen en jongens vanuit de vaststelling/overtuiging dat zij ook mee moeten in het emancipatieverhaal. Er is een mentaliteitswijziging nodig bij alle mannen en vrouwen om stereotype genderverwachtingen en patronen te doorbreken. Bovendien kunnen ook mannen en jongens 'vastgeroest' zitten in genderrollen die hun vrije keuze beperken. Vrouwenemancipatie kan maar werken als ook de mannen en jongens mee emanciperen en zelfs de samenleving als geheel. We willen ons in onze acties dus niet meer exclusief richten op meisjes en vrouwen. Maar dat wil niet zeggen dat we meteen opengooien voor al wat man of jongen is. We zitten dus steeds meer op het

spoor van gender, al vertrekken we natuurlijk vanuit de belangen van vrouwen en meisjes. Om dat te bewaken, houden we onze bestuursorganen graag exclusief vrouwelijk. Maar in onze acties, laten we de jongens en de mannen voortaan niet meer links liggen.

Wat doen we met de term allochtoon?

Een decennium geleden was ‘allochtoon’ misschien nog een objectieve en neutrale wetenschappelijke term, vandaag wordt het steeds vaker als scheldwoord gebruikt. Of als een soort van label à la Jodenster waarmee het onmogelijk is om je op een positieve manier te identificeren. In het beste geval is ‘allochtoon’ vandaag een soort van geuzenterm.

We willen actief werk maken van een minder stereotyperende beeldvorming tav etnisch-culturele minderheden en het wij-zij denken doorbreken. Dan is het niet langer houdbaar dat we in onze eigen naam het label blijven gebruiken dat de witte meerderheid hanteert om zich te onderscheiden ten opzichte van de etnische minderheden. We zien meer heil in de term minderheid. Niet omdat we vinden dat we minder waard zijn. Ook niet omdat we perse numeriek de duimen moeten leggen. In sommige steden is dat binnenkort immers niet langer het geval. Maar wel omdat we in het maatschappelijk systeem als niet-blanke groep structureel worden achtergesteld en soms zelfs uitgesloten. Minderheid verwijst naar de marginalisering en minorisering die vaak ons deel is. .

Blijven we een steunpunt?

De hoofdtaak van SAMV is niet langer de ondersteuningsfunctie naar allochtone vrouwenorganisaties en meisjeswerkingen. Of naar individuele vrouwen en meisjes. Evenmin zijn we een echt onderzoekscentrum.

SAMV heeft dus afgedaan. Het scheelt niet veel of we verzeilen in een forse identiteitscrisis. Voor het zover is, vinden we deze tiende verjaardag daarom een prima gelegenheid om er een punt achter te zetten. En om aan een nieuw hoofdstuk te beginnen. Met een nieuwe roepnaam!

Ons nieuwe decennium gaan we daarom in als.....

ella, kenniscentrum gender en etniciteit

Waarom in godsnaam ella?

ella staat in het Spaans, net zoals *elle* in het Frans, voor de derde persoon enkelvoud. *ella* straalt zo een duidelijke betrokkenheid uit met het meisjesperspectief en met vrouwenbelangen. Bovendien is het een statement. In omzeggens alle talen wordt er steeds de mannelijke vorm of de mannelijke verwijzing gebruikt ook als het gaat om seksneutrale beschrijvingen. De student/dokter/minister/piloot/ingenieur wordt verderop in de tekst gemakshalve een hij. Op die manier maakt taal de mannelijke vorm mee tot norm en wordt die norm op de duur onzichtbaar. Wat afwijkt van de norm, het vrouwelijke, wordt daarentegen gezien als verschillend, vaak als tekort schietend. “*ella*” klaagt dat aan. “*ella*” wil het mannelijke dominantiedenken doorbreken en vertrekt daarvoor vanuit de kracht van de vrouw(en) en de meisjes zelf. Want vrouwen uit etnische minderheden zijn niet altijd en alleen lijdend voorwerp of slachtoffer. *ella* neemt het heft in eigen handen en blijft niet bij de pakken zitten. *ella* is ook actor.

ella staat voor het kruispunt van gender en etniciteit. *ella* wil actief werk maken van kruispuntdenken in alle sectoren, naar de vrouwenbeweging en in het allochtone middenveld, in onderwijs, sociale sector en welzijnssector. *ella* verwijst naar de meisjesnaam van Sojourner Truth, de allereerste zwarte feministe.

ella wil de constructies van gender en etniciteit in vraag stellen. *ella* wil de kloof tussen mannen en vrouwen deconstrueren. *ella* klaagt aan dat vrouwelijkheid wordt geconstrueerd als het spiegelbeeld van mannelijkheid, dat allochtoon tot stand komt als spiegelbeeld van autochtoon. Allochtoon wordt je maar door de afkeurende blik van de ander, vrouw wordt je in de ogen van de man. *ella* wil deze uitsluitende vorm van identiteitsconstructies in vraag stellen. *ella* wil meer ruimte voor zelfbepaling en diversiteit. *ella* wil dat wit-zwart-denken doorbreken, het wij-zij-discours. *ella* staat dus voor een antiracistisch feminisme en voor een anti-seksistische emancipatie van etnische minderheden. *ella* staat voor gelijke rechten tussen mannen en vrouwen, tussen allochtoon en autochtoon.

- *ella* strijdt tegen racisme, seksisme én de combinaties ertussen
- *ella* laat zich schrijven met kleine letters! Net zoals bell hooks, nog een belangrijke zwarte feministe.
- *ella* staat voor emancipatie op het kruispunt van gender en etniciteit
- *ella* biedt deskundigheid rond kruispunten
- *ella* zoekt de dialoog op met jongens en mannen én
- *ella* verenigt meisjes en vrouwen uit alle etnische minderheden
- *ella* wil niet allen klagen maar ook doen
- *ella* informeert, sensibiliseert, participeert en emancipeert!
- *ella* streeft naar een inclusieve en interculturele samenleving!

Dames en heren, *ella* is klaar voor de uitdagingen van het komende decennium. We hopen van jullie hetzelfde!

Imane Bouzarmat

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.